

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

oddagrein

Týðningar- mesti flokkurin

TAD kemst ikkiuttan, at Javnaðarflokkurin er tann týðningarmesti flokkurin í Føroyum. Onkur heldur kanska, at hetta er dekan ov nasadjartv at siga, og hugsar sum so, at sjálvrós stinkar. Men tað eru helst alt fleiri, sum ásanna tann týðandi leiklut. Javnaðarflokkurin hevur í dag og hevur havt seinastu 30 árin í føroyskum politikki.

ÓIVAD eru tað eisini alt fleiri, sum ásanna, at stevnumið floksins eru tey bestu hóskeiligu til føroyska samfelagið. Bæði tá tað snýr seg um solidariska búskaparpolitikkinn, demokratiska vinnupolitikkinn, skynsama tjóðskaparpolitikkinn, framtakssinnaða mentunarpolitikkinn og solidariska almannapolitikkinn.

MEIRILUTIN í fólkinum tekur ikki undir við asosialu sjónarmiðum hjá fólkaflokknum, sum hevur eina klettastu trúgv uppá, at alt letur seg best gera, um vit lata nøkrum fáum einstaklingum framleiðsluhjól — og tí valdið — at umsita. Og tjóðskaparpolitikkur Fólkafloksins er so fúnaður, at fólk flenna eftir hesum pseudotjóðskaparpolitikki.

FÓLK við sjálfsvirðing trúgva ikki upp á jánkasliga móttöloysispolitikk sambandsfloksins, sum ikki virðir tann anda og tey sjónarmið, Heimastýrslógin byggir á, og hvør liberalisma bara skal galda, tá tað ræður um at fáa úr landskassanum.

OG fólk hava mist álit á ultimativa loysingarpolitikknum hjá tjóðveldisflokknum, sum ofta ikki tykist vita, hvørjum beini hann skal standa á í tí politiska/búskaparliga politikknum, tí flokkurin hevur ikki megnað at gera upp við seg sjálvan, um flokkurin er ein demokratiskur, sosialistiskur flokkur ella bara er føroyskur flokkuruttan nakra »ismu«.

MÓTVEGIS hinum stóru flokknum stendur tann demokratisk sosialistisk javnaðarflokkurin,

sum ikki er stívnður í nøkrum hugsjónarligum dogmum — lærum — sum hugsjónarmenn í farnu og fyrst í hesi öldini evnaðu til. Hinvegin hava javnaðarflokkarnir — ella arbeiðararørslan — í flestu framkomnu londum í Europa megnað at tillagað politikkinn at samfelagsgongdini — broyttum viðurskiftum og broyttari mannahugsan, tí sannleikin er ikki ein.

SOLEIDIS hevur arbeiðararørslan størsta veljarabólkin í Norðurlondum og hevur havt tað í Europa, og soleiðis er hon størsta mentunarfylkingin í Vesturheiminum. Hon hevur megnað at frígera fólk frá vesældómi og harramansoki og leggur alla orku í at menna einstaklingin við ábyrgd fyri felagsskapinum. Og hon er alla tíðina á varhaldi móti teimum ódemokratisku vandanum, sum lúra frá høgru og vinstri.

HETTA ljóðar kanska nakað veruleikafjart, hugsar timburmaðurin, sum vil smíða hús, útróðarmaðurin, sum ynskir góðan bát, gott agn og nógvan fisk, handilsmaðurin, sum vil selja nógva, ella skrivstovuvinnan, sum ynskir so góða lön sum møguligt. Jú, men hugsið um tann velduga framburð, hesi tjóð hevur verið fyri seinastu 30 árin, javnaðarflokkurin hevur havt avgerandi ávirkan á samfelagsgongdina.

SJÁLVANDI var okkurt hentuttan javnaðarflokkinn, men hann hevur verið jarnbrotið. Hann hevur ikki bara átt hugsjónir, men hann hevur eisini megnað at útinnnað hetta samfelagsstarv við øllum flokkum landsins.

SKULU vit framhaldandi menna flokkinn og skulu vit framhaldandi menna hetta samfelag? Um tú ynskist tað, so tak lut í floksstarvi javnaðarfloksins og fá ávirkan á floksins politikk. Og tað gerst við m.a. at taka lut í landsfundi floksins næsta vikuskifti!

-n.

tjak og meiningar

Til gagns fyri tónlistina

Til Føroya Landsstýri og Løgting!

Uttan at taka støðu fyri ella imóti nøkrum av tí politiska roki, sum verið hevur seinastu tíðina, vil eg takka Føroya Landsstýri fyri, at uppskotið um niðursetan av tolli á ljóðfórum, nú er lagt fyri ting. Og samstundis vil eg eisini heita á Føroya Løgting, um at samtykkja hetta uppskot.

Ongin ivi skal vera um, at hetta kemur at gagna føroysku tónlistini ómetaliga nógv. So sjálvt um bylgjurnar ofta hava gingið høgt, kanska serliga ímillum Lassa og meg, so eru tað nokk fleiri við mær, sum eru ógvuliga fegin um, at málið nú kann avgreiðast, so at meira liviligt verður hjá føroyska tónleikalívnum. Vónandi fara tit eisini at

umhugsa tollin á føroyskum plátum, sum av góðum grundum verða pressaðar uttanlands, men hetta er so avgjørt eitt stig á vegnum, og kanska fyrsta stigið til at føroysk tónlist í framtíðini fær ta virðing, hon hevur uppið.

Petur Mohr Reinert

Villeiðandi lýsingarháttur

Í seinastu hava tíðinda-stubbar staðið í bløðum, sum greiða frá dygðini av ymskum húshaldsmaskinum t.d. av merkinum Bauknecht.

Tíðindini verð borin á ein slikan hátt, at brúkarin skal halda at her er talan um veruliga objek-tivan tíðindaflutning, men

hetta eru vanligar handils-lýsingar frá Idé Møblum og ikki tíðindi. Hesin lýsingarháttur er villeiðandi, ikki minst tá hugsað verður um at teirra kanningar ikki altíð eru í samsvar við kanningararnar frá t.d. Statens Husholdningsråd.

Vit fara at heita á tvgum um at ansa eftir at

slikar lýsingar verða settar undir heitið LÝSING.

Tá vit meta lýsingarháttin sum brot á lógina um Prisetirliðið, hava vit eisini vent okkum til Prís-ráð Føroya.

Vinarliga

Erland Ludvig.

Flogvøllur á Glyvursnesi hálv lögtingsfíggarlóg

Ósakligur tíðindaflutningur í Sjóntarpi Føroya um flogvøll og nakrar hugleiðingar í hesum sambandi.

Týsdagin 29. mars í Degi og Viku slapp býráðsformaðurin í Havn framaftur við liggjanum um flogvallamálið. Ei toldi hann, at B.A. 146 flogfarið hjá Atlantic Airways fekk so róandi umtal. Stórt er tað eisini — kann taka 109 ferðafólk. Hetta sýnir so týðuliga tað, sum áður hevur verið fort fram, at nútímans og nýggjar flogtypur hava styrti breyt fyri neyðini. Fram mátti hann kortini at sáa ilgres í flogakurinn. Hevði býráðsformaðurin bestilt tíð hjá Árna Gregersen í Degi og Viku? Keðiligur, ósakligur og einvegis tíðinda-flutningur, A.G., tí hevði tú havt roynt at fingið viðmerkingar frá øðrum síðum, eitt nú frá luftfartssstjóranum málinum viðvíkjandi, hevði tú ivaleyst nevnt hetta fyri siggarunum?

Býráðsformaðurin bar millum annað fram, at ein nýmótans flogvøllur á Glyvursnesi kostar um 400 mill. kr. og ein sum tann í Vágum kundi byggjast fyri 250 mill. kr. Er hetta bert fyri breytina? Í Vágum verður í dag bygdur ein hangarur, sum, tá ið hann er liðugur, kostar um 80 mill. kr. Nevndi hangarur saman við tí, sum verður og er

gjørt í Vágum innanfyri tvey ár, kostar um 130 mill. krónur. Ein má tí spyrja, um tað, sum bygt er í Vágum seinastu tvey árin — bert bygningar — eru so nógv ov dýr? Hetta eru bert partar av eini flogvallaheild, ið sum alt annað í samfelagnum stóðugt verður útbyggt, og so at billa fólk inni, at ein nýggjur flogvøllur við 1350 m breyt kann byggjast fyri 250 mill., er at tveita fólk í eyguni. Nýmótans flogvøllur sambært býráðsform. 400 mill. kr., t.e. 8.890,- kr. fyri hvønn einstakan feroying (45.000). Fyri at taka danir sum dømi, vildi hetta eftir danska fólkatálinum verði 5 mill. x 8.890,- kr. = 44.450.000.000,- kr. ella 44,45 milliardir krónur. Eru vit banantjóðveldi? Høvdur nokur tjóð brúkt smáar 9.000,- kr. fyri hvønn íbúgva til eitt einkelt tænaustprojek, har tænaustan frammanundan er uppgjort samb. árligar statistikkir at vera sera høg, nevniliga 96% og har 100% ikki er náiligt. Veðurlagið má sær ráða.

Hvat fáa vit so afturfyri hesa risaupphædd? Einku eyðsýniligt. Tosað hevur verið um fraktflúgvng. Hesin møguleiki hevur verið og er til staða, men stendur ónýttur. Hava fiskasøurnar nú brúk fyri so skjóttum flutningi, hvi brúka tær so ikki í størri mun katamaranbátin, sum nú hevur siglt regluliga eina tíð, ella hvi gera tær ikki fastar avtalur um loftvegis flutning, nú trý flogfeløg dystast um marknaðin? Er ikki alt ber undanfarsla?

Í øllum hesum málinum er ikki talan um annað enn prestigu og vinning av arbeiðsplássum til Havnina, og annars tí, sum harav fylgir, hóast annað verður framført, men okkurt skal barmið eita.

Viðvíkjandi kostnaði av einum nýggjum 1800 m flogvølli á Glyvursnesi, har eisini allir neyðugir bygningar, ymsar tekniskar veitingar, ymsk tól, vegaforingur o.a.m. eru íroknað, man í veruleikanum og tá ið ein óvildugur hópur hevur meir um tøluni, alt íroknað frá A — Z, sum hoyrir til slíka floghavn, tá fer floghavnin at kosta tí, ið líkast 3/4 til 1 milliard krónur. Spurningurin er tí: hvat meir enn eykaútreiðslur fær føroyingurin afturfyri hesa ovurhonds ílegging, sum líkast hálvvari lögtingsfíggarlóg?

M.J.